

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Particulari 8000 Lei Instituții 16.000 Lei Abonamente de sprijin . . . 30.000 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Insertiuni:</p> <p>Pentru fiecare centimetru patrat câte 100 Lei</p> <p>Episcopia ort. rom. Caransebeș cont. C. E. C. Nr. 89.676.</p>
--	--	---

Cuvântarea

ținută de P. Sf. Sa Episcopul Veniamin
 al Caransebeșului la deschiderea Adunării
 eparhiale, dela 19 Maiu 1946.

*Prea Cucernici Părinți,
 Domnilor Deputați,*

Simțim încă mireazma duhovnicească a luminatului praznic al Învierii Domnului și de aceea Vă întâmpin cu creștinescul salut: Hristos a înviat!

Actuala sesiune ordinară a Corporației noastre bisericești se întrunește în a patra sesiune sub conducerea Noastră, după doi ani dela ultima sesiune, deoarece sesiunea din anul trecut, deși a fost convocată la termenul reglementar, totuși nu am putut-o ține din cauze independente de voința noastră. De aceea rapoartele ce Vi se vor prezenta vor cuprinde activitatea consiliului eparhial pe doi ani.

Ultima sesiune am ținut-o în atmosfera crâncenului războiu în care a fost încleștat și neamul nostru fără voia lui și în care și o parte a eparhiei noastre, a avut de suferit, fiind teatru de războiu. Atunci nu puteam prevedea desfășurarea evenimentelor. Mulțumim bunului Dumnezeu, că astăzi ne putem întruni în împrejurări mai favorabile, când războiul a încetat de un an de zile și nu ne mai amenință din văzduh bombele ucigătoare. Ne întruim într'o atmosferă de mai multă liniște și nădejde în așteptarea păcii ce se făurește de reprezentanții marilor puteri.

De câte ori văd întruniți în jurul meu la Adunarea eparhială pe reprezentanții clerului și poporului din eparhie, spre a chibzui asupra problemelor și îndatoririlor ce ne incumbă pentru sporirea activității și progresului Bisericii noastre și a instituțiilor ei, spre binele sufleteș al poporului dreptcredincios, simt o părintească satisfacție și bucurie, văzând prin aceasta alipirea poporului față de Biserică, maica cea bună a Neamului. Imi sunt puterile întărite în cărmuirea vieții sufletești a acestei de Dumnezeu păzite eparhii, văzând sprijinul DV. prețios într'u împlinirea înaltei Noastre misiuni. Din aceste sentimente de bucurie a revederii după doi ani în munca pentru binele Bisericii izvorâște salutul de bun venit pe care Vi-l adresez cu părintească iubire ce Vi-o port și cu mulțumirea de a Vă vedea pe toți sănătoși, scăpați de urgia războiului.

On. Adunare eparhială,

Constatăm cu ușurare sufletească că cumplitul războiu după mari și neprețuite jertfe omenești și imense pagube materiale a încetat de un an de zile cu învingerea puterilor aliate. Războiul a fost un aspru dascăl pentru toți. Noi am ieșit din războiul nefiresc, în care am fost târați fără voia poporului, prin înțelepciunea și bărbăteasca hotărâre dela 23 August 1944 a iubitului nostru Rege Mihai I, care ajutat de devotații Săi sfinți și de iubita Sa armată, a întors cursul istoriei Neamului în alvia Sa firească și ne-am alăturat marilor noștri aliați, cari ne-au ajutat și la reîntregirea Țării în 1919. Prin părăsirea alianței nefirești cu axa am contribuit la scurtarea războiului și la zdrobirea dușmanilor, fapt recunoscut și de marii aliați.

Armata noastră scumpă și-a dat prețioasa sa contribuție de jertfă și de sânge la reîntregirea Țării, luptând cu înalt eroism departe peste hotarele ei, scriind pagini ge glorie în istoria lumii, alături de viteaza armă sovietică pentru reincorporarea Ardealului de Nord pe vecie la patria mamă, rupt dela trupul Țării prin odiosul dictat dela Viena. Marii aliați, apreciind sacrificiile și contribuția noastră la scurtarea și câștigarea războiului au recunoscut de curând alipirea Ardealului de Nord la Patria Mamă, în granițele avute în anul 1938, pentru ceace le suntem adânc recunoscători. Vom ști să cinstim pururea cum se cuvine memoria sumpților noștri eroi ai Neamului, pentru a-i da pildă de urmat urmașilor noștri.

Veșnică să le fie pomenirea!

În urma războiului nefiresc impus de dictatură noi trebuie să suportăm urmările firești ale greșelilor noastre, cu încrederea în forțele vitale ale Neamului, cu credința și nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu, care și în decursul veacurilor ne-a fost scut și apărare contra tuturor năpăstuiților. Dar trebuie să ne străduim, prin munca, străduința, loialitatea și omenia noastră să câștigăm încrederea și protecția marilor noștri aliați, și în special a marelui noastre vecine dela răsărit, U. R. S. S. prin îndeplinirea cu loialitate a condițiilor convenției de armistițiu cu marii aliați. Făcând acest lucru și dând astfel dovadă de maturitate politică, ne vom câștiga dreptul să fim apreciați după prețiosul aport și după grelele jertfe aduse în acest războiu pentru instaurarea democrației și ca să ni se asigure o pace creiatoare dreaptă, cu libertate morală și materială, în țară independentă, în granițele ei firești, suverană și stăpână pe destinele ei, cu o viață democratică și cu mai multă dreptate socială pentru toți,

trăind în frățietate cu toate naționalitățile conlocuitoare și cu toate țările învecinate, în deosebi cu U. R. S. S., cu cari trebuie să avem relațiuni de strânsă prietenie și colaborare.

Războiul a lăsat adânci răni materiale și mai ales sufletești în sânul popoarelor, și în al nostru de asemenea. Pe lângă străduința de refacerea pagubelor materiale, Biserica și slujitorii ei trebuie să lupte pentru *reconstrucția spirituală a omenirii*, cu armele duhovnicești ale Evangheliei Domnului, ale cărei principii mântuitoare trebuie să fie puse la temelia vieții de mâine a popoarelor și a păcii ce se va stabili, căci fără această temelie pacea nu va putea dăinui și se va prăbuși ca una zidită din nisip. Opera de reconstrucție a lumii întregi trebuie să fie însuflețită de spiritul credinței creștine și lumina Evangheliei trebuie să lumineze gândul popoarelor, ca să se poată instaura între ele pacea și dragostea. Fiind întruniți reprezentanții marilor națiuni spre a discuta condițiile de pace, trebuie cu toții să înălțăm rugăciuni fierbinți către Tatăl Cel Ceresc, ca să lumineze mințile și să încălzească inimile conducătorilor Organizației Națiunilor Unite (O. N. U.) și a Consiliului de Securitate la căldura soarelui Evangheliei Mântuitorului Iisus Hristos, ca să se topească ghița urii și la temelia vieții și apăcii viitoare să stea *duhul dragostei de Dumnezeu și de oameni*, căci dacă cei adunați la sfat nu vor fi animați de virtuțile creștinești, truda lor va fi zadarnică.

Pe frontispiciul și în sălile tuturor instituțiilor, fabricilor, în sălile tuturor școlilor, la toate răspântiile drumurilor și în sălile unde O. N. U. chibzuește pacea lumii ar trebui să fie scrise cu litere cât mai mari cuvintele: *Mai multă, cât mai multă iubire și bunăvoință între oameni*. Căci numai prin iubire va veni lecuirea și mântuirea omenirii de toate relele ce suferă.

Popoarele lumii, cele mari alături de cele mici, trebuie să-și formeze o *chartă morală*, în baza căreia să se instaureze în sufletele oamenilor o conștiință morală nouă, bazată pe iubirea, iar nu pe ura de clasă, căci o pace bazată pe ură și pe forță nu va aduce ceace așteaptă lumea dela ea. La masa societății pentru pacificarea lumii numai Hristos poate prezida cu principiile noi de viață, căci fără de El nu se va putea face nimic durabil pentru înfrățirea popoarelor. Numai prin Evanghelie se va putea ajunge la o reformare a omului, la o viață mai bună, mai dreaptă, și mai democratică, ca să nu mai fie exploatat omul de către om, din care să rezulte solidaritatea socială. Numai aceste principii vor putea înobilă omenirea și vor putea aduce o viață mai plină de umanitate în lume și să coboare împărăția lui Dumnezeu pe pământ.

Pentru înfăptuirea acestui lucru e chemată Biserica creștină cu darurile sale cele bogate. Ea trebuie să ia atitudine hotărâtă față de scăderile morale ale lumii și trebuie să lupte pentru încreștinarea suflelelor, ca astfel să le ridice privirile dela pământ mai mult spre cele cerești, căci numai prin această înnoire spirituală, se va instaura o viață mai bună și se vor putea evita războaiele. De aceea este necesar ca în primul rând păstorii de suflete să și înțească zelul printr'un cât mai activ misionarism, clipă de clipă, spre a trezi conștiințele și a le duce la Hristos, care de 2000 ani ne cheamă la o nouă viață de dragoste între oameni. Toate bisericile să-și dea mâna în această măreață operă, spre a se putea pune baza păcii dura-

bile, așteptată cu înfrigurare de toate popoarele încercate greu de războiu.

Deși războiul s'a terminat, până la statornicirea unei vieți normale și libere, asigurată de o pace dreaptă, mai avem multe de îndurat. Fiecare din noi trebuie să ne dăm contribuția prin muncă sporită zi de zi și prin cumpătare la refacerea Țării, căci altcum, nu știm cum vom putea trece cu bine greutățile ce sporesc mereu. Barca Neamului este izbită și azi cu putere de valurile puternice ale vieții. Avem nădejde în Dumnezeu, că ne va ajuta să înfruntăm greutățile și să ajungem la o viață liberă, la locul ce ni se cuvine între popoarele lumii. Libertatea spirituală și materială e cel mai prețios dar ce l-a dat Dumnezeu ființei omenesti. Nimeni nu are deci voie să desființeze acest drept divin, de a-și desvolta însușirile spirituale în deplină libertate. Acest drept nu poate fi un privilegiu al popoarelor mari și puternice, sau al unor privilegiați, și trebuie să fie apanajul tuturor oamenilor și popoarelor, mari și mici, deopotrivă. De aceea nu trebuie să precupețim nici un efort și nici o jertfă pentru acest bun, mai prețios decât toate bunurile materiale. Biserica și slujitorii ei este aături de popor cu darurile ei în această luptă pentru asigurarea libertății și-și va da contribuția sa de muncă și jertfă pentru realizarea ei.

Noi nu disperăm și avem încredere în virtuțile și forțele spirituale ale Neamului, în dreptatea cauzei noastre, dar mai ales nădăduim în ajutorul lui Dumnezeu, care nu lasă pe cei ce-și leagă viața în El, „căci cei ce nădăduesc în Domnul, nu se vor clăti în veac”. (Ps. 124, 1). Noi am trăit strânși uniți în jurul Sf. Altare și aceasta ne-a fost țara și razmul în trecut și numai prin alipirea de ele va fi chezașia că vom răzbate și în viitor toate vrăjmașiile veacurilor. Puterea noastră a fost Ortodoxia strămoșească, care a fost și va fi farul de lumină pe calea vieții spre limanul mântuirii. Noi, având rădăcini adânci în pământul în care am crescut și pe care l-am udat cu sângele și sudoarea muncii noastre în decurs de 2000 ani și nu ne-am clintit de loc în fața năvălirilor neamurilor, cari au râvnit la bunul nostru, noi cari am stat neclintiti în credință și în solidaritate lângă patrimoniul sfânt al Neamului, și lângă tradiția și sufletul lui, nu putem fi luați de furtunile ce s'ar abate asupra noastră.

Noi trebuie să scoatem pentru viitor învățături din înțelepciunea și trecutul luminos al Neamului și în cârmuirea vieții trebuie să ne ferim de greșelile trecutului spre a ne asigura progresul necesar. Trebuie să fim strânși uniți în cugete și simțiri, și să ne înfrățim într'o sfântă muncă și solidaritate națională, — dela „Vlădică până la opincă”, în jurul Regelui, care este simbolul unității noastre naționale, ca să nu ne găsim desbinați, atunci când se făurește pacea, dela care depinde viitorul și fericea Neamului pe mult timp înainte. Biserica noastră binecuvintează aceste strădani de mai bine și prin rugăciunile ei de fiecare zi imploră darurile Cerului pentru binele și prosperarea Țării și Neamului.

On. Adunare eparhială,

Din rapoartele ce vi se vor prezenta veți putea lua cunoștință mai pe larg despre mersul vieții bisericesti și despre activitatea Consiliului eparhial, a clerului și corporațiunilor bisericesti din eparhie dela Adu-

narea eparhială din 1944 până astăzi. Nu pot lăsa neamintit, că în acest interval, spre bucuria noastră, bisericile au fost mai pline de credincioși, alipirea față de sf. biserică a fost mai strânsă, cu toate încercările grele prin cari am trecut. Dovadă sunt multele danii făcute de credincioși și sporirea celor ce s'au împărțit cu Sf. Taine. La aceasta a contribuit zelul sporit al preoțimei, care și-a intensificat activitatea misionară și a fost în fruntea inițiativelor spre binele și progresul moral și material al obștei creștinești. Țin să remarc, că contribuția ei pe terenul milei creștine a fost destul de apreciabilă.

În ce privește viitorul apropiat țin să vă comunic, că am luat inițiativa pentru înființarea la centrul eparhiei a unui *fond al milelor*, din contribuția parohiilor și a credincioșilor, din care să se împartă ajutoare unde se simte lipsa: la văduve, orfani de război și de preoți, burse la studenții săraci, ajutoare la zidiri și reparări de biserici și case parohiale etc.

Cred că a sosit timpul să purcedem la realizarea gândului, care m'a preocupat dela venirea mea la cârma eparhiei, adică zidirea unei mărețe *biserici catedrale*, dacă s'ar putea, pe terenul actualei cazarme, ce este alături de reședința episcopescă, și care nu mai are rost să rămână în acest loc. Acest vechiu centru episcopesc, cu un trecut așa de luminos pe teren bisericesc, cultural și social, ca acest important oraș al graniței bănățene, cu viață adevărat bisericească și românească, trebuie să-și aibă catedrala proprie în centru, iar nu la periferie. Trebuie să pornim cu un ceas mai de vreme la realizarea acestui gând care angajează însuși prestigiul întregii Episcopii. Ea va fi un prinos de închinare Tatălui ceresc pentru terminarea războiului și încheierea păcii.

Acest gând a fost îmbrățișat cu multă căldură și am plăcerea să anunț că avem deja spre acest scop un prim fond modest de peste 25 milioane Lei. Nu ne îndoim că cu obolul tuturor bunilor creștini vom putea ridica Sionul dorit în viitorul apropiat.

Cu aceste gânduri și dorinți, rugând pe bunul Dumnezeu să ne ajute ca să ajungem cu bine ziua însoțită a păcii dorite și ca să reverse binecuvântările Sale asupra lucrărilor noastre și salutându-Vă pe toți cei de față cu părintească iubire, declar sesiunea ordinară a adunării eparhiale din anul 1946 — deschisă

Protopopul în viața unei eparhii

Rândurile ce urmează ne-au fost sugerate de judiciosul articol „Protopopul“ de Păr. Consilier referent Marin S. Diaconescu, publicat în Buletinul Eparhiei Argeșului, Anul XXI Nr. 3 din Martie 1946.

Viața religioasă și morală, cât și activitatea culturală și socială a unei eparhii e coordonată și însuflețită prin consiliul eparhial, consiliul protopopesesc și consiliul parohial.

Acestea sunt organele executive ale adunării parohiale, protopopești și eparhiale. Unitatea și autonomia Bisericii se bazează pe principiul reprezentativ constituțional și pe prin-

ciplul participării elementului mirean în conducerea Bisericii. Încât părțile constitutive ale Bisericii sunt și rămân: parohia, protopopiatul și eparhia.

De aceea episcopul și consistorul eparhial, reprezintă creerul ce dă directive și norme generale, spre a se realiza mântuirea credincioșilor. Deasemenea, e inima care se frământă permanent pentru a conduce viața Bisericii în spiritul evanghelic și după praxa și tradiția patristică.

Iar parohia rămâne celula și terenul concret în care se experimentează și cristalizează toate inițiativele și pornirile idealiste: de a sluji poporul și de a conduce conștiințele spre piscurile însoțite ale idealului suprem: perfecțiunea integrală. În perspectiva acestor comandamente divine, protopopiatul reprezintă punctul de intersecție și legătură între centrul eparhial și parohie. Prin aceasta el este organul executiv al secției bisericești, al secției culturale și al secției economice. Obligația sa esențială e de a urmări în concret aplicarea planului general elaborat de centrul eparhial și de a menține legătura vie între realitatea parohiei și biroul central.

Protopopul „fiind omul de încredere al Episcopului, rămâne raportor fidel și controlor obiectiv al stării Bisericii din protopopiat“, trebuie să aibă trează conștiința misiunii sacerdotale și să fie „mai mult îndrumător și corector, care face bine îndreptând lucrurile unde este nevoie“ (Dr. V. Seșan — curs de drept bisericesc p. 149-150).

Pentru a îndeplini acest rol așa de important, protopopul trebuie să aibă autoritate spirituală și competență etică. Fiind un primus inter pares, se cade ca protopopul să fie „model de viață și activitate“, exemplu de râvnă la altar și apostolat în slujba lui Iisus. Să fie coleg și frate al preoților iar în raporturile cu Chiriarhul să fie sincer și obiectiv. Fiind omul de încredere al Episcopului, el trebuie să informeze corect și cinstit despre toate manifestările și înfăptuirile din parohii.

Protopopul fiind și paroh, trebuie ca parohia să fie model în toate. Prin acest exemplu viu al sacerdoțiului vocațional și jertfelnic, el va căpăta prestigiu și autoritate în fața preoților, cât și încredere și admirație în fața episcopului său. Așa va consolida legătura duhovnicească între apostolii satelor și părintele spiritual al eparhiei. Dator e protopopul să informeze corect și la vreme centrul eparhial de toate măsurile ce trebuiesc luate pe teren. Deasemenea, să semnaleze toate meritele preoți-

lor vrednici căci așa va emula și stimula energiile din ogorul vieții pastorale.

„Protopopul fiind organ de imediată legătură cu conducerea centrală și persoana ce se bucură de toată încrederea centrului conducător, trebuie să păstreze cea mai vie, cea mai curată, cea mai neîntreruptă, cea mai duhovnicească legătură cu centrul, dela care primește toate dispozițiile ce se cer îndeplinite pe teren. Căutarea de rezonanță a centrului eparhial este centrul protopopesc. Tot centrul protopopesc este trâmbița care difuzează ordinele centrului eparhial. Opera cultural-misionară pe teren nu se poate face decât atât cât protopopul este un devotat al centrului și un cât mai înflăcărat misionar creștin. Cea mai mică defecțiune în raporturile protopopului și centrul eparhial și mai ales cu Chiriarhul respectiv tulbură sufletele preoților și anulează orice început de îndreptare și de îmbunătățire a vieții pastorale dintr'un protopopiat“, zice Păr. Cons. referent M. S. Diaconescu.

Rupte legăturile de încredere și sinceritate cu episcopul și ignorate raporturile de colegialitate cu preoții, protopopul nu va putea colabora și nici contribui la progresul vieții duhovnicești în sfera sa de acțiune. Un protopop capabil și priceput nu va uita niciodată că: este alesul preoților și în același timp este persoana de încredere a episcopului.

De aici rezultă „datoria capitală a sa de a cultiva cu toată sfințenia și să asigure cele mai bune legături între parohie și episcopie, neapăsând niciodată pe nimeni dintre cei vrednici, neacoperind niciodată pe nimeni din cei cu scăderi, neștirbind cu nimic autoritatea superioară, neascunzând nimic față de centrul conducător“ (M. S. Diaconescu).

Spre a fi iubit de preoții săi, se cere protopopului sinceritate, corectitudine și obiectivitate în toate manifestările și atitudinile sale; iar autoritatea sa să fie nimbata de exemplul vieții sale. Prin aceasta va ști să stimuleze pe cei capabili și să îndrepte cu bunătate și tact pe cei slabi. O obligație de conștiință a sa e: de a nu duce în eroare autoritatea superioară și nici să mistifice, sau să bagatelizeze în fața preoților ordinele sau sugestiile autorității superioare.

Protopopul ca un duhovnic iscusit, trebuie să adune în jurul său, preoțimea; întocmai ca regina albinele într'un stup. Așa va crea climatul prielnic colaborării și armoniei între preoți și episcopat.

Deasemenea, în toate situațiile, protopopul să nu uite că reprezintă pe Ierarhul său,

încât „orice cuvânt, orice gest, orice atitudine a protopopului să fie o talmăcire a vrierilor Chiriarhului pe care îl reprezintă. El poate și trebuie să îndeplinească un rol misionar creștin printre șefii de autorități civile și militare. Ființa sa trebuie să emane prisos de duh misionar, ori unde s'ar afla“. (M. S. Diaconescu).

Presbiterul Ionită

Ziua eroilor

E ziua în care ne plecăm genunchii la mormintele lor și în glas de citanie ne rugăm pentru sufletele lor. E ziua în care ne ducem la cimitirul eroilor, spre a le împodobi mormintele cu florile recunoștinței și cu crinii rugăciunii și ai meditației. E ziua în care facem mărturisiri și legăminte de onoare și conștiință, față de jertfa și moartea lor. E ziua în care, înțelegem mai ușor, logica jertfei pentru ideal și împlinirea datoriilor față de istorie, față de patrie și viitorul ei. E ziua, în care descifrăm cu sfințenie și cutremur taina biruințelor superioare și imperativul marilor răspunderi naționale.

Deaceia în cimitirul eroilor și la umbra crucilor ce le străjuiesc mormintele, învățăm ce înseamnă patriotismul luminat și eroismul creator. În această atmosferă de misticism și comuniune spirituală, găsim imbold și forță morală în lupta pentru libertățile și drepturile poporului.

Prin lupta eroilor, s'a împlinit în trecutul milenar, idealul unității și s'a împlinit dreptatea noastră. Prin jertfa eroilor, s'au cristalizat năzuințele legitime ale poporului și s'au împlinit idealurile și credințele neamului românesc. Prin moartea eroilor, s'a asigurat viața patriei și solidaritatea spirituală și socială. Prin ei s'a apărat viața noastră și viitorul urmașilor noștri.

Sângele eroilor, rămâne cheagul unirii și permanenței românești. Pătimirile eroilor naționali, cuprind în sine însăși Golgota neamului. Prin jertfa eroilor s'a statornicit în istorie epopeea cea mare a învierii românești. Eroii sunt ai noștri, iar cultul lor e necesitate sufletească și obligație etică. Cultul lor e comandament național și chemare istorică în fața răspunderilor de azi și de mâine.

În conștiința și tradiția tuturor neamurilor, cimitirul eroilor, e marele tribunal, care nu iartă pe cei ce le uită amintirea și nu sunt la înălțimea jertfei lor.

De ziua lor, eroii ne cheamă la jertfirea egoismului și a urii dintre frați. Ne cheamă la

muncă și solidaritate pentru binele poporului și progresul patriei. Ne cheamă la unire și armonie; spre a continua rodul jertfei lor și a ne împlini datoria față de urmașii lor și viitorul patriei noastre.

Deacea lângă mormintele eroilor vom înțelege că „Toate robiile sunt rele, fiindcă toate sunt împreunate cu suferințe, cu cazne, cu munci. Și că nici o biruință nu se câștigă fără luptă și fără jertfă”. (Episcop N. Colan — In legături pag. 62-63 Cluj 1946).

Toți au dreptul la viață și la fericire. Toți au dreptul la libertate și progres. Legea vieții e armonia și unitatea, ce duce la înfrățirea neamurilor și la pacea popoarelor.

Pentru generația tânără cultul eroilor, constituie școala eroismului și a jertfei roditoare. Constituie însăși exemplul și modelul unei existențe superioare; căci prin jertfa eroilor se afirmă conștiința națională și se apără dreptatea și libertatea întregului popor. Prin jertfa eroilor se ridică patria și se asigură progresul și fericirea neamului.

„Cultul eroilor ne ridică mai presus de nimicurile zilei, de patimile personale; ne inspiră entuziasm pentru ideal. In contact cu eroii, curajul și simțirea noastră se înalță dela sine. Și în epoca în care trăim, se simte mai mult decât oricând nevoia de a ne înălța inimile la școala admirației”. (G. Aslam — Cultul oamenilor mari pag. 8).

In istoria noastră, eroii sunt focurile de pe dealuri, sunt tunnicile din văi și fulgerile din munți. Ei sunt stegarii și trâmbițele ce au adunat la luptă, la muncă și jertfă toate energiile neamului în lupta pentru apărarea, pentru dreptatea, pentru libertate și pentru unitatea națională și culturală. Incât toate revendicările și revoluțiile sociale au fost pornite și întreținute prin sufletul idealist și jertfelnic al atâtor generații eroice. Avem eroi și generații eroice, ce au luptat pentru binele poporului și pentru apărarea patriei.

Pe toți îi comemorăm în această zi de praznic creștin și național.

Ziua eroilor, să însemne ziua pornirilor idealiste și a armoniei sociale. Să fie ziua convertirii conștiințelor și certitudinea realei solidarități și înfrățiri generale. Să fie ziua împăcării și a încrederei depline în trăinicia păcii și a democrației autentice.

Așa vom putea cânta împreună cu poetul:
„Dormiți în pace umbre, martiri ai României

Ce-ați îngrășat pământul cu sânge de eroi!
Bătrâni cărunți cu vază și floarea tinerimei,
Ce'n lupte sângeroase căzând, v'ați rupt din noi!
Slavă eroilor, iar pomenirea lor să fie veșnică din neam în neam!

Prof. I. Bulea

BIRUINȚA CRUCII 21 MAI

de Prof. Dr. Gh. Cotoșman

„Turmă mică nu te teme că a binevoit Tatăl vostru să vă dea împărăția” (Luca, 12, 32).

I

Drama de pe Golgota s'a sfârșit când Fiul Omului a rostit ultimul cuvânt: „Săvârșitu-s'a”.¹ Odată cu ea s'a săvârșit și opera de mântuire a lumii de sub osânda păcatului lui Adam, și s'au sfârșit chinurile blândului Iisus, îndurate pentru izbăvirea Omului căzut între tâlhari.

In schimb au început chinurile și suferințele celor ce au voit să se împărtășească de binefacerile acestei mântuirii, a început drama celor ce, ca și *Simon Chirineanul*, s'au hotărât să ducă mai departe Crucea, purtată cu resignare de Cel ce a zis: „Oricine voiește să vină după mine... să-și ia crucea și să-mi urmeze”.²

Cuvintele Domnului, adresate Femeilor cari Il urmau plângând pe drumul crucii: „Că dacă cu pomul verde se fac acestea, apoi ce se va face cu cel uscat?” —³ precum și cele adresate ucenicilor înainte de a fi trimiși la propoveduire: „Iată eu vă trimit pe voi ca oile în mijlocul lupilor... Feriți-vă de oameni, că vă vor da în soboare și în adunările lor vă vor biciui, încă și la dregători și la împărați veți fi duși din pricina mea spre mărturie lor și păgânilor”, căci „nu este ucenic mai presus de dascălul său”⁴ — *trebuiau să se împlinească până în cele mai mici amănunte*.⁵

Turma mică, căreia Domnul a binevoit să-i dea împărăția, trebuia să supoarte, ca și Invățătorul, scupiri și loviri, și bătăi și cruce și moarte, pentru a realiza pe pământ acea împărăție a sufletelor, împărăția dreptății, a cinstei, a

1. Ioan, 19, 30.

2. Matei, 10, 38 și 16, 24.

3. Luca, 23, 31.

4. Matei, 10, 16-18, 24.

5. Ibid., 5, 18.

omeniei, a *iubirii* nu numai a lui Dumnezeu și a apropielii, ci chiar și a *dușmanului*.

Trei sute de ani s'a perpetuat drama de pe Golgota. Trei sute de ani turma mică a ucenicilor Domnului, a iubitorilor și a mărturisitorilor de Hristos a fost, în numele legilor, ieșite din mintea unor împărați cruzi ca *Nero, Domitian, Marcu Aureliu, Deciu Traian, Valerian, Dioclețian, Galeriu*, etc..., supuși celor mai îngrozitoare chinuri din câte a putut născoci vreodată mintea omenească.

Nu numai cei ce îndrăsneau să mărturisească deschis credința lor în Hristos, ci chiar și cei ce aveau curajul să afirme că sunt creștini, erau condamnați la moarte. Trupurile lor, îmbibate în smoală, aveau să lumineze parcurile și grădinile publice, să potolească foamea fiarelor din arene și circuri, și să delecteze mulțimea curioșilor îndobitociți de ură și setoși de sânge. Răstignirea, aruncarea în cazane cu smoală clocotindă ori în gropi pline cu cenușă și spini, smulgerea unghiilor, a dinților, a părului, frângerea oaselor, arderea pe rug și pe grătare înroșite și alte asemenea barbarii erau întreprinse pe o scară întinsă spre a determina pe creștinii *nevinovați* la apostasiere, la lepădare de Hristos.

La toate îndemnulurile și amenințările judecătorilor și călăilor de a se lepăda de Hristos și a îmbrățișa păgânismul cu toate zeitățile și ceremoniile lui bizare, și a tămăia și jertfi la statuia Impăratului dela Roma, creștinii în majoritatea cazurilor au preferat mai bine să pătimească „decât să aibă desfătarea cea trecătoare a păcatului”, deoarece ei așteptau să intre în „cetatea care are temelii, al cărei meșter și ziditor este Dumnezeu”.⁷

Cuvintele Domnului: „*Nu vă temeți de cei ceucid trupul, căci sufletul nu-l pot ucide; ci să vă temeți mai vârtos de Acela, care poate să piardă și sufletul și trupul în gheena*”⁸ — au găsit răsunset adânc în inima lor.

Ei știau că mărturisind cu *cuvântul* și cu *fapta* pe Domnul pe pământ, se vor învrednici în Cer de dreaptă răsplătire în ziua judecății celei mari și înfricoșate, de care nimeni nu va scăpa.⁹

Iată cum descrie un scriitor sfințit din sec. II-lea viața creștinilor din acele timpuri îndepărtate: „Creștinii nu se deosebesc de ceilalți oameni nici prin patrie, nici prin limbă, nici prin obiceiuri exterioare... Invățătura lor n'a fost

iscodită prin istețimea și vicleșugul unor oameni doritori de lucruri noi; ei nu se încăpăținează de loc în înțelepciunea omenească, cum fac unii... Ei... pun în evidență o purtare minunată și recunoscut de surprinzătoare în raporturile lor cetățenești. Ei trăesc în locuri anumite ale patriei, dar numai ca trecători (chiriași); *participă la toate ca cetățenii și îndură totul ca străinii*; orice loc străin este patria lor și orice patrie este un loc străin. Se căsătoresc ca toți ceilalți și nasc copii; însă *ei nu leapădă copiii născuși*. Au masa în comun, nu însă și patul căsniciei. Sunt un trup, *dar nu trăesc după trup*. Întârzie pe pământ, dar *călătoresc în ceruri*. Se supun legilor existente, dar în felul lor de viață depășesc aceste legi. *Iubesc pe toți și sunt de toți prigoniți*. Lumea nu-i cunoaște dar îi osândește, îi omoară și prin aceasta îi duce la viață. Sunt săraci și pe mulți îi îmbogățesc; duc lipsă de toate și au din totul cu prisosință...

Lumea îi disprețuește și ei o binecuvintează; își bate joc de ei, iar ei o cinstesc. Fac bine și ei sunt condamnați la moarte ca criminalii; condamnați la moarte, ei se bucură, ca și cum ar fi conduși la viață... Ceea ce este sufletul în trup, sunt creștinii în lume. Sufletul este răspândit prin toate membrele trupului și creștinii prin toate orașele lumii. În adevăr sufletul locuiește în trup, dar originea sa nu-i în trup; și creștinii locuiesc în lume, dar ei nu sunt din lume. Sufletul este închis în chip nevăzut în trupul cel vizibil; și pe creștini îi cunoaștem ca unii ce se află în lume, dar religia lor rămâne nevăzută. Trupul urăște și duce războiu cu sufletul, deși acesta nu-i face nici un rău, pentru că el este împiedecat de acesta să se lase pradă poftelor; și lumea urăște pe creștini, deși ei nu-i pricinuesc nici un rău, numai că ei se opun plăcerilor lumii. Sufletul iubește trupul dușmănos și membrele sale; și *creștinii iubesc pe dușmanii lor*. Sufletul este închis de trup, însă el ține acest trup; și creștinii sunt închiși în lume, ca într-o închisoare, dar ei țin lumea [să nu se risipească]. Nemuritor, sufletul locuiește într'un adăpost muritor; și creștinii zăbovesc în cele trecătoare, privind însă spre cele netrecătoare din cer. Servit rău cu mâncare și băutură, sufletul se întărește mai tare; și creștinii, pedepsiți cu moartea, zilnic cresc la număr. Dumnezeu i-a pus în această situație și ei n'au nici o dispoziție să se stragă dela ea”.¹⁰

Și cu toată această purtare *îngerească* a creștinilor, oridecâteori se abătea asupra imperiului

6. Evrei, 11, 25.

7. Ibid., 10.

8. Matei, 10, 28.

9. Luca, 12, 8.

10. Preot Cicerone Iordăchescu, *Istoria vechii literaturi creștine*, partea I, Iași, 1934, pp. 101-103.

vre-o nenorocire: secetă, foamete, cutremure, invazii dușmane, răspunzători au fost creștinii, cari prin purtarea lor ar fi supărat pe zei. Marele scriitor creștin *Tertulian* († 222) ridiculizează astfel pe păgânii setoși de sânge creștin: „Dacă Tibrul se revarsă și dacă Nilul nu inundă câmpiile; dacă cerul se închide și dacă pământul se cutremură, dacă se întâmplă o foamete, un războiu, sau o ciumă, un strigăt se ridică de pretutindeni: „creștinii la lei“ [*Christianos ad leonem*]¹¹.

Sângele nevinovat al creștinilor din toate straturile societății, de ambele sexe și de toate vârstele, a curs din belșug. În măsura în care el curgea mai mult, în măsura în care creștinii erau aruncați la lei, în aceeași măsură creștea turma mică a ucenicilor și adoratorilor Celui crucificat pe Golgota pentru eliberarea omenirii de sub tirania celui viclean. *Sângele martirilor* — vorba aceluiași scriitor creștin — a fost sămânța creștinismului.

Urmând pe Domnul pe drumul crucii, creștinătatea martirizată și tiranizată de împărații păgâni, avea dreptul să aștepte și ziua biruinții, ziua învierii.

Când păgânismul credea că a distrus cu armele materiale *duhul înnoitor* al creștinismului; când împărații păgâni, aliați cu filosofi stoici, epicurei, pitagorei și platonici, se lăsau legănați de iluzia înșelătoare că peste învățătura simplă dar generatoare de viață nouă izvorâtă din inima Nazarineanului, s'a așternut lespedeza grea a indiferentismului, a sincretismului religios, a disprețului, a urii, a uitării, — pe neașteptate au răsărit la orizontul nădejdiilor omenești zorile biruinții *definitive*, zorile învierii.

Învierea Mântuitorului era *cheazăia învierii*, dănuirii și măririi turmei Lui mici,¹² lăsată la înălțarea Sa la Cer, pradă lupilor răpitori. Din baia botezului de sânge, în care trei sute de ani a fost afundată, turma, Biserica lui Hristos, a ieșit întărită, oțelită, mărită, capabilă să înfrunte furtunile viitoare.

În clipa supremă însă Mântuitorul a pus capăt suferințelor îndurate în tăcere de credincioși, prin înălțarea la 306 pe tronul împăraților romani a Împăratului cunoscut în Istorie sub numele de *Sfântul Constantin sau Constantin Cel-Mare*, a cărui pomenire, împreună cu a sfinței sale maici, împărăteasa Elena, Biserica noastră ortodoxă o prăznuiește la 21 Mai.

Împăratul Constantin, ca un al doilea Moise, avea chemarea să ducă poporul lui Dumnezeu

în Pământul Făgăduinței. Lui, ca unui apostol, i-a fost dat „a lumina pe toți, care este iconomia tainei celei ascunse din veci în Dumnezeu, cel care a zidit toate prin Iisus Hristos.“¹³ Lui i-a fost rânduit de sus să spele păcatul și rușinea aruncată pe obrazul unui popor mare și glorios [a cărui glorie a întrecut toate gloriile cunoscute până atunci în istorie] începând cu Pilat și sfârșind cu Dioclețian, Galeriu și Maxențiu.

El a fost chemat de Providență să *restauraze* bisericile dărâmate și să înalte la loc de cinste Crucea — *simbolul biruinței creștinătății* asupra păgânismului idololatriu.

„Azimile curăției și Adevărului!“

Slăvitul Apostol al Neamurilor îndeamnă pe Corinteni — și pre ei, pe toți — să prăznuim Paștele „nu cu aluat vechiu și cu plămădeală nouă“, „nu cu aluat de răutate și viclenie ci cu azimile curăției și Adevărului“ (1 Cor. 5, 7-8).

Dacă noi înmagazinăm, pur și simplu, în „raffurile cunoștinței“ expresiuni ca acestea: *aluat vechi, plămădeală nouă, azimile curăției și Adevărului* — nu ni este de mare folos! Ci noi trebuie să *punem în valoare aceste învățături*. La ce folos să avem sub picioarele noastre zăcăminte de petrol, mine de aur! Numai „exploatarea“ lor este de folos pentru omenire!

Mai întâi se cade să ne gândim că noi prăznuim „Paștele“ nu numai acum la slăvita Înviere! Duminica este aducerea aminte, în permanență, a Paștelui! Căci Învierea este cea mai mare realitate pe care se razimă creștinismul! „De nu a înviat Hristos — zădarnică este credința“ (1 Cor. 15, 14)!

Să luăm deci, cu osârdie, mătura și „să măturăm“ aluatul cel vechiu, aluatul răutății și vicleniei! *Să alergăm la taina spovedaniei!*

Să mergem să luăm, de acolo de unde este din veac rânduit, *azimile curăției și Adevărului!* *Să alergăm la taina tainelor la sf. cuminecătură!*

Căci „Hristos, mielul nostru de Paști a fost jertfit pentru noi“ (1 Cor. 5, 7)!

Ochii noștri să stea veșnic ațintiți la „Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatele lumii (Ioan, 1, 29).

11. Q. Septimii Fl. Tertulliani, *Apologeticum*, cap. XL, expl. I. N. Djanu, București 1922, p. 90.

12. 1. Cor., 15, 14, 17.

13. Efes., 3, 9.

Ochii sufletului nostru să cugete mereu la faptul că numai Mielul acesta a fost găsit vrednic — dintre toate ființele câte sunt în cer și pe pământ — să deschidă Cartea și să rupă pecețile (Apoc. 5, 1-8) viitorului Bisericii!

Inima noastră să salte de bucurie auzind: „Fericiți cei chemați la ospățul nunții Mielului“ (Apoc. 19, 9), adică la nunta Bisericii, mireasa Mielului „cea îmbrăcată cu în subțire, strălucitor și curat“ (inul subțire = faptele bune ale sfinților)!

Toată ființa noastră, plină de lumina Invierii „transfigurată de „plămădeala cea nouă“ să cugete, zi și noapte, la ziua când vom fi în „Noul Ierusalim“, în slava lui Dumnezeu, acolo în „cetatea care n'are trebuință nici de soare, nici de lună ca s'o lumineze, căci o luminează slava lui Dumnezeu și făclia ei este Mielul“ (Apoc. 21, 23)!

Toată viața noastră să fie deci înflorită de această privescătoare: *Mielul lui Dumnezeu!* Toată viața noastră să fie desfătăată de privescătoarea *azimelor pascale: Curăția și Adevărul!* — Amin!

I. Gh. Opreșan
Director în Ministerul
Industria și Comerțului

PROBLEME RELIGIOASE

Pastorație drastică?

Rubrica problemelor religioase a fost deschisă de eminentul profesor dela Academia teologică, Dr. P. Rezuș, cu problema fundamentală a pastorației din toate timpurile: cu aceea a metodei.

Fiindcă dela metodă depinde realizarea scopului care — cu toată forța sa inherentă de penetrație în lume fiind de esență divină — are nevoie de materializare, care se face prin practica liturgică și pastorală a preoților. Metoda reclamă mult sbucium analitic și un inegal spirit de măsură. Fixarea metodei presupune întâiu, cunoașterea precisă a mediului pastoral adică studiul cadrului sociologic și în al doilea rând atribuirea acestui cadru a celor mai bune mijloace de lucru pedagogic pentru ajungerea la scop. Dar înainte de toate trebuie să cunoaștem scopul însăși. Dacă acest scop ar fi unic, lucrarea s'ar putea preta la o singură metodă principală, rămânând ca să fie colorată numai de

diferențele specifice ale locurilor și ale oamenilor. Dar, atât în pastorația individuală cât și în cea socială, scopurile sunt diferite după natura oamenilor și a locurilor. Este cert că fiecare creștin întrucât prezintă un anumit certificat de credință și moralitate, are nevoie în materie de pastorație de anumite valori creștine cari să-l îplinească. Fiecare valoare creștină e un scop în sine le timpul oportun. Fiindcă realizarea creștinului adevărat este o lucrare de o viață, dela o clipă la alta, dela o zi la alta, cu timp și fără timp împotriva tuturor desiluziilor; așa dupăcum fiecare mediu sătesc are nevoie de un „plan pastoral specific“. Prea Sfințitul Veniamin ia în considerare această vedere lăuntrică a oamenilor și a societăților când cere „planuri pastorale“ și nu o înregistrare seacă de formalisme, cum atât de amarnic au fost interpretate de unii. Prin urmare dacă planurile de pastorație — având în vedere scopul diferențiat după locuri și oameni — sunt multiple, este dela sine înțeles că și metodele vor fi diferite. Pe lângă o metodă de lucru generală care ar cuprinde problemele generale ale pastorației, ca: predica, ținuta etc. și cari pot avea un caracter omogen de principii, pastorația propriu zisă care ar fi influența pedagogică a preotului asupra păstoriților din toate punctele de vedere și în toate împrejurările, nu poate avea un caracter de omogenitate ci unul de eterogenitate. Fiecărui om măsura lui — fiecărui sat planul specific — fiecărei împrejurări sau situații, atitudinea adecvată. Vieța preotului e asaltată de atâtea „cazuri“ încât o fixare de principii în materie de metodă ar duce la rigiditate și dogmatism orb cecece în pedagogie se traduce cu lipsă de tact și eficacitate, iar în vieța socială cu snobism și tiranie. De aceea nu sunt de acord cu Pr. Rezuș de a fundamenta principal o metodă unică. Pastorația drastică ar fi disciplina severă din școală, astăzi respinsă ca metodă în învățământ. Vom vedea însă că pastorația drastică ar putea fi aplicată la așa numitele „cazuri unice“. Că prin urmare nu putem vorbi de o metodă generalizată a cărei principii formale să fie spiritul rector al tuturor preoților ci numai de metodele diferențiate după oameni și locuri, pe cari preotul le alege după credința, valoarea și puterile sale în cadrul căroră vom face considerațiile cari urmează:

Ca și în școală cred că cea mai bună metodă este cea a lui Förster „disciplina prin conviețuire“. Atât disciplina liberă cât și cea severă duc la exagerări nefaste. Preotul este și el educatorul oamenilor inaturi. Creșterea tineretului cade mai ales în carcina școlaii.

După ce copilul a devenit om matur, intră în școala vieții în care sarcina principală a educației cade pe umerii Bisericii. Preotul va utiliza „disciplina sau pastorația prin convingere” și se va odihni în „dragostea nemuritoare” care rămâne virtutea de capătăiu a moralei creștine — cu ceea ce Pr. Rezuș nu poate să nu fie de acord — dar până când în școală dacă convingerea în dragoste nu poate fi realizată se recurge la disciplina severă aplicându-se pedepsele, ce ne facem în Biserică? Poate recurge Biserica la o disciplină severă aplicând pedepsele timpurilor primare: anatema, excomunicarea, afurisirea, interdicțiile etc.? Problema e atât de grea prin gingașia ei încât un răspuns sigur nu poate fi dat aprioric — din principii.

Desigur că aceste pedepse n'au fost concepute și aplicate de Biserica primară decât în interesul Bisericii însăși și ele au fost bune atunci. Dar de ce au dispărut ele cu timpul? Atâtea capete minunate ale Bisericii din ultimele veacuri de ce nu au crezut că mai sunt necesare? Părintele Rezuș crede mai mult: că „în procedura veche a pastorației — care utilizează numai mijloace pașnice — stă întreaga carență a religiozității contemporane”. O concluziune a cărei gravitate ne cutremură. Fiindcă dacă așa ar sta lucrurile atunci noi preoții suntem cauza decadenței religioase a lumii!! Ceea ce nici dușmanii Bisericii — luând în vedere nu numai metoda pastorală ci mai ales moralitatea și credința preoților ca oficanți ai Divinității — nu îndrăznesc să afirme. Se știe că la baza decadenței religioase a lumii stau o sumedenie de cauze și că istoria a mai cunoscut eclipse religioase trecătoare. Intre cauze se poate ascunde și câte ceva din metoda pastorației dar nu poate fi ea cauza fundamentală! Dacă prin urmare un răspuns din principii la problema noastră care ar fi — dacă pedepsele canonice ar fi în folosul Bisericii și ar constitui un corectiv al metodei de până acum care utilizează mijloace pașnice — nu poate fi dat, întrucât principiile dacă nu se fundamentează pe experiență nu au valoare practică — reiese că un răspuns la întrebarea aceasta mare poate fi dat numai prin colaborarea preoților cu experiență de zeci de ani pe teren pastoral, a căror răspunsuri la întrebări precise ar putea constitui un îndreptar pentru preoții mai tineri în materie de procedură. Așa bunăoară se pun întrebări cu privire la pastorația individuală arătându-se cu exemple care procedură e cea mai adecvată frii țaranului român. Ce pedepse individuale se folosesc? (muștrarea etc.). Care e procedura cea mai bună pentru a influența un păcătos să se îndrepte? Prin ce

mijloace? Enumerarea cazurilor tipice în materie de procedură cari au dus la victorie sau la dezastru. Pentru aceasta se cere multă sinceritate din partea mărturisitorilor și un organ care să armonizeze aceste confesiuni, dând sub formă de principii generale ceea ce convine atâtor cazuri indentice cari se repetă la oameni asemănători și la locuri asemănătoare. Cât privește pedepsele supreme, anatema și excomunicarea cari nu se pot utiliza decât în cazuri cu totul unice, trebuie să ne punem întrebarea dacă ele și-ar ajunge scopul în zilele noastre — dacă ar avea efect? Pedepsa e vindicativă și se dă pentru acoperirea sau justificarea păcatului. Dar ea se dă cu nădejdea îndreptării păcătosului, chiar după ce a primit-o. Are deci în sine și o parte medicinală. Dacă deci pedepsa n'ar avea efect, ce rost mai are? În vremurile primare, Biserica era mama bună a societății. Cu strângere de inimă aplica ea și pedepsa supremă fie pentru îndreptarea păcătosului, fie pentru profilaxia celorlalți. Dar atunci turma creștină era îmbibată de credință iar dragostea de Biserică era ca aceea pentru părinți. Mântuitorul ne spune să tăiem mâna stricată ca să rămână restul trupului sănătos. Să tăiem vlăstarul bolnav ca să rămână tulpina sănătoasă. Dar dacă trupul și tulpina sunt ele înșile bolnave? Omenirea de azi își caută ea singură punctele cardinale ale orientării sociale. Ceea ce se cere azi — cred — nu este metoda severă care ar duce la dezastru ci zelul apostolic al mucenicilor din primele veacuri cari și-au pus trupurile lor la temelie a lumii creștine. În vremurile în cari cuvântul libertate — a omului și a popoarelor — se aude dela un capăt la altul al lumii, iar spiritul de împăciuire și de refacere a dragostei de oameni e pronunțat cu mari speranțe de toți cei cari au plătit cu jertfe incalculabile devastarea urii dintre oameni, severitatea rămâne slabăoagă și disprețuită în culcușul ei inchizitorial de ev-mediu.

Pr. Prof. N. Terfăloagă

Toată scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos spre învățatură, spre muștrare, spre îndreptare, spre înțelegerea care duce la dreptate.

(II Timotei 3. 16.)

Căutați mai întâiu împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și acestea toate se vor adăoga vouă.

(Matei 6, 33.)

Conferința pastorală

— a preoțimei tractului Mehadiei —

Din cauza greutăților și cheltuielilor prea mari cu transportul la sediul protopopesc, și de rândul acesta preoțimea a fost convocată în conferință pastorală de primăvară în două secții și anume: cei din Valea Almăjului la Bozovici, iar cei din comunele apropiate de calea ferată și de pe clisura Dunării la Orșova.

Pentru ambele centre conferința a fost fixată pe ziua de 10 Aprilie a. c. Cea din Orșova sub prezidiul P. C. Protopop Iosif Câmpianu, iar cea de la Bozovici sub conducerea Păr. Ioan Goanță, ca delegat protopopesc.

Cu toate greutățile vremurilor de azi, preoțimea conștientă de chemarea sa și pătrunsă de însemnătatea conferințelor noastre pastorale, cu foarte puține excepții și de rândul acesta s'a prezentat în număr destul de frumos.

Cei convocați la sediul protopopesc, la ora fixată, s'au adunat la sf. biserică, întâmpinați fiind de P. C. Păr. Protopop Iosif Câmpianu, unde preotul Gheorghe Golopența își rostește meditația despre „Sf. Taină a mărturisirii“, după care urmează spovedirea preoților de către duhovnicul designat de protopop. După spovedanie s'a săvârșit Sf. Liturghie a „Darurilor mai înainte sfințite“ cu „Chemarea Duhului Sfânt“ în sobor de către protopopul tractual, asistat de preoții Constantin Stoichescu din Jupalnic și Octavian Trailoviciu din Iablanița. La priceasnă Păr. Constantin Stoichescu își rostește meditația despre „Sf. Taină a cuminecturii“, după care îndată preoții intră în altar și se împărtășesc.

După terminarea Sf. Liturghii, toți cei prezenți se retrag în sala bibliotecii a Casinoului român din localitate, unde părintele protopop printr'o cuvântare adaptată timpurilor și plină de îndemnuri și povețe pentru viața spirituală-pastorală, deschide conferința de primăvară a preoțimei tractuale secția Orșova. Trecându-se la ordinea zilei, președintele-protopop deschide discuția și critica asupra meditațiilor rostite în sf. biserică, la care iau cuvântul mai mulți preoți, a căror păreri în cele din urmă se rezumă la rezultatul, că ambele meditații au fost bine întocmite și expuse, aducând laude expunătorilor cu rezerva ca în viitor, pe cât e posibil, acestea să fie rostite liber.

Urmează apoi citirea conferinței preoților Ilie Adamescu din Domașnea și Traian Nemoian din Petnic cu subiectul: „Cultul ortodox ca mijloc de îndrumare pastorală a credincioșilor“.

Șirul discuțiilor în jurul acestor conferințe, care au fost foarte vii, îl încheie Părintele Protopop I. Câmpianu, care arată, că subiectul conferinței pe care l-a ales de rândul acesta a fost, ca conferențiarul, pe lângă arătarea frumuseții cultului divin ortodox, să vină în ajutorul credincioșilor prin predici de a înțelege pe deplin toate actele săvârșite de preot, ca astfel să ia parte la aceste slujbe în înțelegere deplină a tuturor actelor săvârșite.

Se dau citire apoi mai multor ordine circulare și în special al celor primite în conferința protopopilor din 14 Februarie a. c. ținută la reședința episcopescă, privitoare la bunul mers al pastorației și administrației bisericești, după care Păr. Protopop de încheiere mulțumește preoțimei pentru ținuta exemplară din timpul întregii conferințe, făcând apel din nou la ea, ca în vremurile grele prin care trecem acum să-și depună tot zelul întru promovarea intereselor sf. noastre biserici, dând ascultare evlavioasă sfaturilor părintești ale Prea Sfințitului nostru Părinte Episcop Veniamin și organelor noastre superioare bisericești.

Un participant.

Adunarea eparhială

— 19-20 Maiu 1946 —

Dăpă doi ani, deputații Adunării eparhiale, s'au întrunit în zilele de mai sus formând un adevărat parlament al Bisericii noastre din această parte a țării.

Adunarea eparhială începe cu sf. Liturghie pontificată de Prea Sfinția Sa Păr. Episcop Veniamin, înconjurat de următorul sobor: Arh. Dr. L. Busuioc, Ic. Sfor R. G. Ancușa și D. Iavorschi, protopopi I. Câmpianu-Orșova, I. Munteanu-Făget, I. Orăvițan-Răcăjdia, I. Suru, T. Roșca, Dr. I. Crețiu și Dr. M. Bănescu-Caransebeș, Protod. Dr. M. Chialda și diac. D. Băloni.

În timpul sf. Liturghii, Prea Sf. Sa a hirotonit întru diacon pe cand. de preoție L. Voin-Zorlențu-mare.

Predica a fost rostită călduros de către Păr. Prot. Dr. M. Bănescu.

La sfârșitul sf. Liturghii s'a făcut Chiemarea Duhului Sfânt și apoi parastas pentru ierarhii, mecenații și membrii Adunării eparhiale răposați.

Prea Sf. Sî deschide această sesiune a Adunării eparhiale prin cuvântarea din fruntea foii.

În după amiaza aceleiași zile de 19 Maiu la orele 4, în sala de festivități a Primăriei s'a ținut a 2-a ședință, unde au fost prezentate următoarele rapoarte: secțiilor unite, al secției adm. bis. și culturale.

În ziua de 20 Maiu a. c. la orele 9. a. m. a avut loc a 3-a ședință, când s'a prezentat raportul secției economice și alte cauze.

La discuții au luat parte următorii d-ni membrii: R. Boldea, Oct. Furlugianu, Dr. N. Domăneanu, Dr. T. Popovici, Dr. I. Dobrin, Dr. M. Radovan, Prot. I. Stfor R. G. Ancușă, P. Jumanca, Dr. A. Butoarcă-Jugoslavia și Prot. Dr. G. Cotoșman, I. Bornuz, etc.

Discuțiile au fost într'adevăr parlamentare, dovedind spre bucuria și nădejdea Bisericii noastre strămoșești, grija pe care o poartă Bisericii pe lângă cler și laicii luminați; grija ce se mărește, când Biserica trece prin vremuri critice.

Acestea au dovedit acum în plus, superioritatea de neîntrecut a organizației Bisericii după Statutul nemuritorului Andrei Șaguna.

INFORMAȚII

Misiune. Corul bisericesc de copii din loc, dirijat de Dl. D. Prof. Cusma a fost Dum. 26 I. c. cu un bogat program bisericesc și laic în comuna Căvăran, unde a dat și răspunsurile liturgice.

La sf. liturghie și în cadrul programului a vorbit Pr. I. Câmpianu, revizor eparhial.

La reușita acestei serbări a contribuit intelectualitatea satului, care se găsește închiegată într'o armonie model.

Menționăm osteneala D-lui inv. inspector L. Voștinariu și doamna, a păr. R. Lăpăduș, precum și a dlui notar I. Simeon.

Pe seama românilor ortodocși din Ungaria s'a organizat cu asentimentul canonic al I. P. S. Sale Mitropolit Nicolae și a PP. SS. LL. episcopi Andrei al Aradului și Nicolae al Oradiei — o episcopie cu sediul în Giula.

La 27 III a. c. s'a ales noul consiliu eparhial sub președinția protopopului Dr. Petru Mândruțau asesor ref. bisericesc, în conformitate cu dispozițiile Statutului organic șagunian.

În felul acesta chestiunea bisericească a Românilor din Ungaria a ajuns la o soluție canonică.

(Biserica și Școala)

Di Atlee prim ministrul englez, într'un discurs rostit la Biserica scoțiană din Edinburg a declarat „Noi laburiștii, care încercăm să servim generației noastre, știm perfect că avem nevoie de oamenii Bisericii.

Indiferent de diferențele existând între credințorii diferitelor biserici, ei sunt uniți pentru a prezenta lumii, valorile morale absolute și pentru a da exemple de conduită îndepărtate dela egoismul individual, dela egoismul de grup, și mai ales dela egoismul național“.

PARTEA OFICIALĂ

Circulară

Nr. 2607 E. C. 1946.

Ca urmare la dispozițiile Legii Nr. 723, în înțelegere cu delegatul On. Minister al Educației Naționale și cu delegatul On. Minister de Interne în fiecare parohie se va constitui de urgență un comitet compus din primarul comunei și învățătorul Director al Școlii primare de stat, care împreună cu Conducătorul Oficiului parohial va delibera și hotări prin bună înțelegere, chiria pe care comuna respectivă urmează să o înscrie în buget, în conformitate cu legea arătată mai sus, ca bun în favoarea parohiei pentru edificiul fostei școli confesionale, încredințată spre folosință școlii primare de stat, clădire ce a fost și rămâne proprietatea parohiei. Art. I Legea Nr. 723. arătată mai sus.

Prin chirie se înțelege uzufructul ce se raportează numai la clădirea propriu zisă, pe termen de 1 an și care nu poate fi mai mică decât 12.000 Lei anual de sală de clasă sau camera de locuit.

Restul bunurilor ce trec peste imediata vecinătate a școlii — loc arabil, grădină, fânaț, pădure, vii etc. a fost și rămâne proprietară sau uzufructuară, parohia respectivă în spiritul Legii arătate mai sus.

În comunele unde parohia posedă mai multe corpuri de case disponibile se vor acorda locuință preoților, apoi directorului școlii și învățătorilor.

Acest ordin se va comunica de urgență Oficiilor parohiale pe lângă revers, având fiecare să răspundă de urgență despre executarea acestuia, trimițând raport Oficiului protopopesc, cel mai târziu până la 10 Iunie a. c. însoțit de procesul-verbal dresat cu delegații amintiți.

O copie de pe procesul verbal dresat se va păstra la Oficiul parohial și una la Comitetul școlar.

Prea Cuc. Protopopi vor înainta Consiliului eparhial procesele verbale cei mai târziu până la 15 Iunie a. c.

Facem personal responsabili pe conducătorii Of. parohiale și pe Prea Cuc. Protopopi despre executarea în termen a acestor dispoziții, având cons. eparhial a trimite On. Minister al Educației Naționale, rezultatul acestor dispoziții cel mai târziu până la 20 Iunie a. c.

Caransebeș, la 11 Mai 1946.

Episcop:
† VENIAMIN

Consilier referent
Prot. Dr. Iacob Crețiu

CONCURS.

În urma decedării preotului se deschide concurs, pentru ocuparea postului de preot, în parohia cl. II din comuna **Socolar** Protopresbiteratul Biserica-Albă, cu termen de 30 zile dela prima publicare în Foaiă Diecezană.

BENEFICI:

- 1) Sesiunea parohială constatătoare din 64 jug.
- 2) Casă parohială.
- 3) Stola uzitată.
- 4) Dărilor după sesiunea parohială le va suporta noul preot ales.
- 5) Alesul preot va catehiza la școala primară fără altă remunerație.

Candidații clasificați pentru parohii de cl. II-a având binecuvântarea Prea Sfințitului Episcop diecezan își vor înainta cererile de concurs, Consiliului parohial ort. rom. din Socolar, prin Prea On. Oficiu protopresbiteral al Bisericii Albe în Răcășdia.

Candidații se vor prezenta în vre-o Duminică sau srbătoare, cu încunoștiințarea Pr. Onor. Domn Protopop tractual, în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în tipic, cântare și oratorie, dar nicidecum în ziua alegerii.

Socolar, din ședința Consiliului parohial ținută la 3 Martie 1946.

Președinte,
DIMITRIE ONIA
ad. parohial

Notar,
TOMA RADULEA
inv. pens.

In conțelegere cu Oficiul protopresbiteral.

2-2

IOAN ORAVITAN
protopop

Nr. 1973 B-1946

Concursul de mai sus se aprobă și se publică cu aceea că în baza aliniatului ultim al §-ului 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial ddto 3 Martie 1946 și respectiv 14 Aprilie 1944 N. 3058-B, ridicat la valoare de concurs sinodal. cu concluzul Nr. protoc. 33-1924, precum și avându-se în vedere deciziunea Consistorului Mitropolitan Nr. 358-1928 din 13 Noemv. 1929 — se anunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunei preoțești.

Caransebeș, din șed. cons. eparhial, ținută la 3 Mai 1946.

Episcop:
† VENIAMIN

Consilier referent:
Ic. Sfor Prot. R. G. Ancușă

Licitație

Comuna bisericească ort. rom. Rusca, de lângă Teregova, publică *licitație minuendă* pentru refacerea exteriorului bisericii, a unor părți din interiorul bisericii, precum și a zidului, (fațada) dela avlia bisericii, pe ziua de **16 Iunie a. c. ora 2 d. a.**, în localul Primăriei Rusca.

Devizul se poate vedea la Of. par. Rusca în orice zi.

Antreprenorii nu vor putea să pretindă spesc pentru participarea la licitație.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de a da lucrarea celui antreprenor în care are mai mare încredere indiferent de prețul oferit.

Executarea lucrării este obligatorie pentru antreprenor îndată după semnarea contractului, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea lui, de către Venerabilul Consiliu Eparhial.

Lemnul necesar schelăriei, varul și nisipul îl pune la dispoziție comuna bisericească.

Prețul de strigare este de Lei 3,000.000.

Spesele împreunate cu redactarea contractului precum și orice impozite împreunate cu lucrarea privește pe antreprenor.

Dacă la prima licitație nu se vor arăta antreprenori licitația se va ține — fără aviz — în Duminică din 23 Iunie a. c.

Din încredințarea Consiliului parohial,

Preot' Ilie Sirbu

Comunicat

Nr. 2873 E. C. 1946.

Se atrage atențiunea Cuc. Preoți, care n'au înaintat rezultatul tasului pentru Catedrala din Pipirig-Neamț, că dacă nu vor înainta raportul cerut, nici până la 8 Iunie a. c. li se va reține din proximalul salariu, ca pedeapsă, suma de Lei 5000 (Cinci mii).

Consiliul eparhial